

1996. október 15. - **Szingapúr szanszkrit nyelven Oroszlánvárost jelent.** A délkelet-ázsiai városállam jelképe egy halfarkú oroszlán. Újabban ugyan kistigrisként emlegetik, hiszen Svájc és Japán után itt a legbiztonságosabbak a befektetések. Persze a szingapúri biztonság is viszonylagos. Ha a karate-akciófilmek maffiás Hongkongjához hasonlítjuk az országot, akkor megnyugodhatunk. De nem mindig volt így. Péter Bogdanovich

1979-ben Szingapúrban forgatott Saint Jack című filmjéből sem hiányzott a bordélyház, a kábítószer és a gyilkosság, és nem véletlenül.

Talán éppen a Bogdanovich-filmben érzékletesen ábrázolt állapotok miatt vezettek be az országban drákói intézkedéseket. Az eredmények a politikusokat igazolják. Szingapúr a gazdasági növekedés különleges modelljét teremtette meg, s gazdasági hatalommá vált a világ eme gyakran zűrzavaros körzetében.

Ugyanakkor hihetetlenül szigorúan büntetik nemcsak a tilosban járó gyalogost és a gyorsajtót, hanem azt is, aki az utcán köpköd vagy ott intézi el folyó ügyeit. A falfirkálókat botütésre ítélik, s akinél heroint találnak, azt halállal sújtják. Néhány éve nagy port vert fel Michael Fay amerikai fiatalember esete, akit számos botütésre ítélték gépkocsirongálásért. Még Clinton elnök is közbenjárt az amerikai polgár számára különösen megalázó büntetés elengedéséért, de a szingapúri bíróság — bár az ítéletet két botütésre enyhítette — hajthatatlan maradt.

A lakótelepi házakon általa ban nincs kapu, az érkező" közvetlenül a liftekhez jut. A lakásokat viszont biztonsági vasrácsokkal védik. Az erőszakos bűnözés nem túl gyakori, a kínaiak türelmesek, de ha egyszer „elszakad a cérna", akkor kegyetlenek, gyakran föl is darabolják az áldozatot.

Zsebtolvajok minden bizonnyal itt is vannak, legalábbis évekkel ezelőtt több magyar turista is fölkereste a magyar kereskedelmi képviselőt azzal, hogy ellopták a pénzét.

— Bár lehet, hogy csupán szemfüles ügyeskedők voltak – meséli Salamon Miklós, a Szingapúri Kereskedelemfejlesztési Hivatal budapesti vezetője, aki korábban hosszú éveket töltött a szigetországban.

A Bűnügyi Nyomozó Hivatal jár el a súlyos bűncselekmények — gyilkosság, fegyveres rablás és intellektuális bűnözés — esetén. Ez a szervezet nyomoz az illegális szövetségek és szerencsejátékok ügyében is, és ellátja a rendőrség egyéb szerveit a megfelelő információkkal.

1990-ben a környező tengerből levágott fejű külföldiek holttestét fogták ki. 1991-ben azonosították először egy itt dolgozó holland mérnök tetemét egy sebhely alapján. A nyomozás eredményeként felgöngyölítettek egy bandát, amely fehérek fejével „kereskedett". A szigetvilág civilizálatlan törzsei között ugyanis van, amelyik a jó termés és a bő halfogás reményében, netán járvány és természeti csapás elkerülése érdekében kedvenc isteneinek emberfejet áldoz. A kultikus cselekedet akkor igazán hatásos, ha az áldozat fehér ember. Egy-egy fejért magas árat fizettek.

A közlekedésrendészet az utak rendjéért és a közlekedés biztonságáért felel. Ha a taxis a megengedett sebességnél gyorsabban hajt, diszkrét hangjelzés figyelmezteti. A hang nem zavaró, de az utast is tájékoztatja, ebben az országban rend van. Nagyon drága a gépkocsi és a benzin, és sokat fizet az is, akit sebesség túllépésen kap a rendőr. A megengedett maximális sebesség lakott területen belül itt is 50 km/óra.

– Az adminisztráció mintaszerűen gyors: egy elvesztett jogosítványt számítógép segítségével

három perc alatt elkészítenek 10 szingapúri dollárért (1 S \$ = 1 DM) – mondja Salamon úr. A kitűnő tömegközlekedés ellenére – sűrű metró- és autóbuszvonalak, gyorsforgalmi úthálózat – csúcsidőben gyakoriak a forgalmi dugók.

1993-ban hozták létre a Tengerészeti Rendőrséget, amely a területi vizeket ellenőrzi. Szingapúr a világ egyik legforgalmasabb kikötője. Ha a szórakozó- és üdülőcentrum Sentosa-sziget partjairól végigtekintünk a látóhatáron, sűrűn egymás mellett horgonyzó hajók szakítják meg a végtelent. Itt húzódik a Távol-Kelet legforgalmasabb hajóútvonala, amely a Malaka-szoroson át vezet India, Afrika és Európa felé. A parti őrségnek sok dolga van, mert ezen a tengeri főútvonalon garázdálkodnak napjaink kalózái. Éjjel több gyors hajóval rajtaütnek a konténerszállító óceánjárókon, kézfegyverekkel sakkban tartják a legénységet, kirabolják a hajókasszá, elviszik az értékes, könnyen mozdítható rakományt. Ha nincs ellenállás, nem folyamodnak erőszakhoz, de tönkreteszik a hajórádiót és gyorsan eltűnnek az ezernyi sziget útvesztőjében.

– Ha végigmegy egy külföldi Szingapúr legforgalmasabb bevásárlóutcáján, az Orchard Roadon, gyakran megszólítják a nepperek, érdeklí-e „copy watch”, azaz koppintott óra – mesélte vendéglátóm, aki évekig dolgozott a szigetországban. – Korábban számítógépes programokat árultak dömpingáron. Ennek az üzletágnak is a rendőrség rajtaütésszerű akciói ve-tettek véget, elkobzással, súlyos pénzbüntetéssel, az üzletek bezárásával sújtva a vétkeket. Az ilyen eseteknek óriási sajtónyilvánosságot biztosítottak.

A szigetországi prostitúció és szexpiac nem számottevő. A hazai állapotokat jellemző utcai vagy országúti üzletelés nincs, a lányok visszahúzódtak a Geyland negyed házaiba. A diszkrét szerelmi üzlet fölött pedig szemet hunynak a hatóságok. A hivatásosak mellett sok külföldi háztartási alkalmazott a szabadidejében az üzletközpontok éttermeiben vagy a diszkókban vár kuncsaftokra. A tarifa 20 dollár körüli. Sok környező országbeli nő turistaként megy Szingapúrhoz üzletet kötni. Az ügynökségek pedig nem csupán háztartási alkalmazottakat, hanem escort-(kísérő) szolgáltatást is biztosítanak.

A kínaiak egyébként meglehetősen prűdek. Nem is régen még a házasságon belüli szexuális életre is vonatkoztak jogi előírások. Néhány éve betiltották a transzvesztiták nyilvános csoportosulását. A muzulmán malájok még óvatosabbak, a tengerben is állig felöltözve fürdenek. A jelentős számú indiai közösség tagjai is szolidan öltöznek, hordják a hagyományos viseletüket – bár lehet, hogy otthon a Káma szutrát gyakorolják.

A rendőrség viszont szigorú következetességgel fős számolta a pornóvideó- és -lemezpiacot. 1981 óta minden film és videó csak a Filmcenzúra Hivatal engedélyével forgalmazható. Évente sok olyan videót és filmet tiltanak be, amelyben túlteng az erőszak, elnéző vagy netán dicsőítő a bűnözés, az erőszak iránt.

Hasonlóan keményen lecsapnak a kereskedelmi bűnözésre, csalásra és hamisításra is.

Érthető, hogy a nem régen lebukott tőzsdéző angol banktisztviselő mindent elkövetett, hogy ne a szingapúri bíróság előtt kelljen felelnie tetteiért.

Az állami hivatalok itt sem mentesek a korrupciótól, de ha botlanak az alkalmazottak, gyorsított eljárást követően szigorított börtönbüntetésre ítélik őket.

Akár szárazföldön, akár légi úton, akár tengeren érkezik az utas, tábla figyelmezteti:

Szingapúrhoz a kábítószerrel való visszaélést halállal büntetik. Ezt nem árt jól emlékeztetükbe vésni az erre járóknak.

– A szigorú elbírálás miatt a droghelyzet nem súlyos — mondja Salamon Miklós. – Részeg embert sem láttam a kint töltött évek alatt. A borokat nem bírják, kevés égetett szeszes italt

isznak.

E sorok írója ugyan látott az utcán magatehetetlen részegét, de csak egyet, és tanúja volt éjszakai szórakozóhelyen fiatalok sörivó versenyének is. Ennek ellenére az alkoholizmus nem népegészségügyi gond. ZÉTÉNYI ZOLTÁN FOTÓ: 2Z FOTÓ&MÉDIA

Az utcákat járva gyakran feltűnik az útkereszteződésekben egy tábla, a mely a legközelebbi rendőrőrsöt jelzi: rendőrt és a polgárokat kart karba öltve ábrázolja. A szigetország rendőrségének sarokköve a lakóközösségekkel szoros kapcsolatot tartó, 1983 óta működő körzeti megbízotti rendszer. 1981 óta pedig a lakosság kezdeményezésére szerveződnek a lakóközösségi figyelő rendszerek. A hálózatban már csaknem 400 000 család vesz részt.